

FISA DISCIPLINEI

1. Datele programului de studiu

1.1 Institutia de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj
1.2 Facultatea	Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	de Teologie Pastorală
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclu de studii	Masterat
1.6 Specializarea / calificarea	Teologie pastorală

2. Datele disciplinei

2.1 Denumirea disciplinei	Literatura Sapiențială						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Oláh Zoltán						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Oláh Zoltán						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	6	2.6 Tipul de evaluare	examen	2.7 Regimul disciplinei	obligatorie – fundamentală

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					21
Documentare suplimentară în bibliotecă					21
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					8
Examinări					5
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual			69		
3.8 Total ore pe semestru			125		
3.9 Numărul de credite			6		

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Curs de limbă greacă și ebraică biblică
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Cunoștințe elementare ale Vechiul Testament

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs dotată cu tablă, computer, videoproiector și hartă
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu tablă, computer, videoproiector și hartă ; bibliotecă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Introducere în cercetarea critică a VT - Formarea abilităților necesare pentru citirea critică a VT - Fundamentarea a cunoștințelor din mediul și lumea VT - Dezvoltarea capacității a studentului de a înțelege pe baze solide și critice textele ale VT - Crearea condițiilor permissive studiului individual al studentului.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • abilitatea gândirii analitice și critice necesare dialogului interreligios • îndeplinirea sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor etice, în spiritul respectului pentru diversele convingeri religioase • crearea de condiții prielnice pentru studiul individual. • dezvoltarea concepției a studenților în domeniul Vechiului Testament

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Studenții vor dobândii după absolvirea acestei discipline următoarele competențe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – cunoștințe de baze pentru a facilita exegeza textelor din VT – capacitatea de cercetare în domeniul Vechiului Testament
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Implicarea studenților în activitatea de cercetare științifică. - Orientare întemeiată în textele sapiențiale. - Capacitate de a folosi literatura standard în domeniu. - Abilitate de orientare în diferite texte biblice.

8. Conținutul disciplinei

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Despre literatură sapiențială în general		(Curs 1–3; ZENGER 291–294;)
2. Formele literare ale textelor sapiențiale		(Curs 3–7; ZENGER 294–296;)
3. Cartea lui Iov; geneza, structura, autorul și teologia cărții.		(Curs 7–11; ZENGER 297–308; RÓZSA 352–367)
4. Exegeza textelor alese din Iov. 7, 1-8. 38, 1–11.		(Curs 10–11)
5. Proverbele lui Solomon; geneza, structura, autorul și teologia cărții.		(Curs 11–14); ZENGER 326–336; RÓZSA 371–385)
6. Pr 4, 10-27 cele două drumuri, 8, 22–31 Înțelepciunea personificată; 9,1-6 Înțelepciunea ospitalieră; 31, 10–31 Lauda femeii harnice.		(Curs 14–17)

7. Ecclesiastul: geneza, structura, autorul și teologia cărții.		(Curs 17–21; ZENGER 336–344; RÓZSA 401–408, JAKUBINYI 7–23)
8. Exegeza textelor alese din Ecclesiastul 1, – 2, 23 Deșertăciune a deșertăciunilor		. (Curs 21–23, JAKUBINYI, 23–50)
9. Înțelepciunea lui Solomon: geneza, structura, autorul și teologia cărții.		(Curs 23–30; ZENGER 352–363; RÓZSA 520–524)
10. Exegeza textelor alese Sol 1, 13–15; 2, 23–24; Sol 9, 13–19		(Curs 30–35)
11. Exegeza textelor alese Sol 11, 22–12, 2 Răbdarea lui Dumnezeu e nemărginită; Sol 12, 13–19		(Curs 35–39)
12. Cântarea cântărilor geneza, structura, autorul și teologia cărții.		(Curs 39–42; MOLNÁR, <i>A szerelem országútján</i> , 5–28; ZENGER 344–352; RÓZSA 391–398)
13. Înțelepciunea lui Isus, fiul lui Sirah: geneza, structura, autorul și teologia cărții.		(Curs 42–46 ZENGER 363–370; RÓZSA 528–532)
14. Exegeza textelor alese Sir 3, 2–17 Datorii față de părinți. Smerenia. Despre mândrie. Milostenia; Sir 15, 15–21 Păcatul și libertatea omului; Sir 24, 23–31 Înțelepciunea lui Dumnezeu se manifestă; Sir 27, 5–8 Cuvântul dat; Sir 27, 30–28, 7 vorbă înțeleaptă și cea distructivă; Sir 35, 15b–22 Dreptatea dumnezeiască. (Curs 55–65)		

Bibliografia obligatorie:

- BOLYKI János, *Jézus, Sirák fia bölcsessége (fordítás és jegyzetek)*. in Deuterokanonikus könyvek, Budapest 1998, 62–108.
- CZANIK Péter, „Példabeszédek könyvének magyarázata” 586–611, in *Jubileumi kommentár*, Budapest 1974.
- Erik ZENGER, *Einleitung in das Alte Testament*, Stuttgart Berlin Köln 42001.
- JAKUBINYI György, *A Prédikátor könyve*, Szent István Bibliakommentár Budapest 2008.
- HAJDÓK János ford., *A Biblia remekeiből, Jób könyve, Jeremiás siratóénekei, Énekek éneke*, Budapest, 1983.
- LACOQUE André, „Sulamita Cântarea cântărilor”, 320–352, in *Cum să înțelegem Biblia?* André LACOCQUE, Paul RICOER, Polirom, Iași 2002. trad. din: *Penser la Bible*, Éditions du Seuil, Paris, 1998 / *Thinking Biblically: Exegetica and Hermeneutical Studies*, University of Chicago, Illionis 1998.;
- MOLNÁR János, *A szerelem országútján*, Koinonia Kolozsvár 2003.
- RÓZSA Huba, *Az Ószövetség keletkezése II.*, Budapest 1996.
- SCHMATOVICH János, *Bevezetés az Ószövetségbe*, Szeged 2001.
- WRIGHT Addison G., S. S., „A Prédikátor könyve” 753–761, in *Jeromos Bibliakommentár I.*, 2002.
- ZERGI Gábor, „A prédikátor könyvének magyarázata” in *Jubileumi kommentár*, Budapest 1974. 611-624.

SEMINARII	Metode de predare/învățare	Observații
Fiecare student alege un pasaj din textele sapeințiale, și va prezenta în 20 de minute lucrarea sa. Prezentarea lucrării de seminar este urmărită de o discuție.		vezi bibliografia mai jos
	prezentare teme de	

Bibliografia

8.2 Seminar

- ABLONCZY Dániel, „Vigasztaljátok népemet (Vigasztalás kérdése Jób könyvében.)” RE 1972, 227.
- ENGEL, Helmut, *Das Buch der Weisheit*, Neuer Stuttgarter Kommentar Altes Testament 16, Verlag Katholisches Bibelwerk, Stuttgart 1998.
- FĂRĂGĂU, Beniamin, *Eclesiastul*, editura Logos Cluj Napoca 1999.
- FRÖHLICH Ida, „Ben Szíra társadalma” in SCHEIBER S. szerk. *Magyar Izraeliták Országos Képviselői Évkönyve*, Budapest 1978, 152–158.
- FUNCK Oszkár, *Az Énekek éneke allegórikus magyarázata a Midrásban*, Budapest 1940.
- GÁL Lajos, „A tám és jászár szavak mint Jób nevének epithetonjai” ThSz 1962, 149.
- Gerhard VON RAD, *Weisheit in Israel*, Gütersloh 1992.
- GUNKEL, Hermann, *Einleitung in die Psalmen. Die Gattungen der religiösen Lyrik Israels*. Zu Ende geführt von J. Begrich (GHAT; Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1933, 41985.
- HABEL, Norman C., *The Book of Job*, OTL London: SCM, 1975.
- HÁM Antal, *Prédikátor könyve. Tanulmány a héber irodalom köréből*, Kolozsvár 1896.
- HENGEL, Martin, *Judentum und Hellenismus*, WUNT 110, Mohr Siebeck Tübingen, 31988.
- HÜBNER, Hans, *Die Weisheit Solomons*, ATD Apokryphen Bd. 4., Vandenhoeck & Ruprecht in Göttingen 1999.
- JUNG, Carl Gustav, *Válasz Jób könyvére*, Budapest 1992.
- KAISER, Otto, *Die Weisheit Salomos, übersetzt, eingeleitet und durch biblische und außerbiblische Parallelen erläutert*, Radius, Stuttgart 2010.
- KOMORÓCZY Géza, *Énekek éneke*, Budapest 1972.
- L. SCHWIENHORST-SCHÖNBERGER, *Kohelet (HTKAT; Freiburg im Breisgau: Herder, 2004).*

- LELLA DI, A. Alexander, O. F. M., „Jézus, Sírák fiának könyve” 763–781, in *Jeromos Bibliakommentár I.*, 2002.
- LOHFINK Norbert, *Kohelet* (Die Neue Echter Bibel; Würzburg: Echter Verlag, 1980)*
- LOHFINK, Norbert, *Kohelet* (Die Neue Echter Bibel; Würzburg, Echter Verlag, 1980)*
- MACKENZIE, R. A. F., S. J., MURPHY, Roland E, O. Carm, „Jób könyve”, 717–751, in *Jeromos Bibliakommentár I.*, 2002.
- MCCREESH, Thomas P., O. P., „A Példabeszédek könyve” 697–709, in *Jeromos Bibliakommentár I.*, 2002.
- MURPHY, Roland E., *Ecclesiastes* (WBC 23A; Dallas, TX: Word Books, 1992).
- MURPHY, ROLAND E., *Proverbs*, WBC 22; Nashville 1998.
- MURPHY, Roland E, O. Carm, „Az Énekek éneke” 711–715, in *Jeromos Bibliakommentár I.*, 2002.
- MURPHY, Roland E, O. Carm, „Bevezető a bölcsességi irodalomba”, 687–697, in *Jeromos Bibliakommentár I.*, szerk. R. E. BROWN – J. A. FITZMYER – R. E. MURPHY, Sz. Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Budapest 2002. trad. *The New Jerome Biblical Commentary*, Prentice Hall Inc. Englewood Cliffs, NJ, 1990.
- R.E. MURPHY, *Ecclesiastes World Biblical Commentary 23A*; Dallas, TX, Word Books, 1992).
- R.E. MURPHY, *Proverbs*, in *World Biblical Commentary 22*; Nashville 1998.
- RAD VON, Gerhard VON RAD, *Weisheit in Israel*, Gütersloh 1992.
- RAVASI, Gianfranco RAVASI, *Il Cantico dei Cantici: commento e attualizzazione*, Bologna 1994.
- RAVASI, Gianfranco, *Il Cantico dei Cantici: commento e attualizzazione*, Bologna 1994.
- RICOER, Paul, „Metafora nupțială”, 353–392, in *Cum să înțelegem Biblia?* André LACOCQUE, Paul RICOER, Polirom, Iași 2002. trad. din: *Penser la Bible*, Éditions du Seuil, Paris, 1998 / *Thinking Biblically: Exegetica and Hermeneutical Studies*, University of Chicago, Illionis 1998.
- SCHMID, Konrad, *Hiob als biblisches und antikes Buch : historische und intellektuelle Kontexte seiner Theologie*, Katholisches Bibelwerk - Stuttgart 2010.
- SCHÖKEL, L. A. SCHÖKEL, *A Manual of Hebrew Poetics*, Roma 1988.
- SCHWIENHORST- SCHÖNBERGER, L., *Kohelet* (HThKAT; Freiburg im Breisgau, Herder, 2004).
- XERAVITS Géza G. ed., *Studies in the Book of wisdom /* (Supplements to the Journal for the study of Judaism ; 142) Leiden Brill, 2010.
- ZAKOVITCH, Y., *Hoheslied*, HThKAT, Freiburg im Breisgau, Herder, 2004.
- ZERGI Gábor, *Énekek énekének magyarázata*, in *Jubileumi Kommentár*, Budapest 1974, 624–635.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului.

- Conținutul disciplinei în domeniul aferent programului
- Conține repere teoretice, metodologii și proceduri ce pot fi utile studenților în demersul de inserție socială și profesională..

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea de bază în arheologie, geografie, istorie biblică.	Examenul oral	60 %
	Test în cunoștințe biblice	Test scris	10%

10.5 Seminar	Cunoașterea temelor de seminar. Lucrare de seminar.	Lucrare de seminar	30 %
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea textelor de baze din Vechiul Testament			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
27. aprilie 2017	<i>DR</i>	<i>DR</i>
Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament	
2017	<i>DR</i>	